

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucí práce

Předkladatelka práce:	Kateřina Ševcová
Studijní program:	Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Název práce:	Úloha školy při plánování budoucnosti mladých lidí s postižením ukončujících povinnou školní docházku <i>Případová studie životních drah mladých lidí s postižením</i>
Vedoucí práce:	Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Hlavním cílem „*proniknout do problematiky vzdělávání žáků s postižením na základních školách a zjistit, jakou úlohu škola plní při plánování jejich budoucího života*“. Tento cíl se, byť v omezené míře, podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Kapitola Úvod je svým obsahem subjektivně pojatým zamyšlením nad tématem diplomové práce, ovšem bez hlubšího představení výzkumného zaměření práce. Bývalo by bylo dobré seznámit čtenáře s hlavním výzkumným cílem hned v počátku. Autorka s ním seznamuje až v praktické části práce. Je zjevné, že kapitoly teoretické části (1 – 3) do určité míry souvisejí s tématem práce, autorka však nikde nevysvětluje souvislosti a čtenáře nedoprovází svým textem. Zařazení kapitol pak působí spíše chaoticky, stejně tak i jejich obsahové vymezení. Například autorčino vymezení pojmů integrace a inkluze přináší nejasná, někdy až protichůdná stanoviska (*např. str. 6: „inkluze je .... Pokud je to možné, nejsou přitom využívány žádné speciální prostředky a postupy. Pouze v situacích, kdy je to nezbytně nutné nastupuje adekvátní pomoc a podpora ve smyslu podpůrných patření“*) a vzbuzuje otázky, zda autora oběma pojmům skutečně rozumí.

Autorka některé kapitoly vztahuje k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), tento pojem však bohužel místy užívá v nesprávném formátu (speciálně vzdělávací potřeby) a tyto navíc nikde nedefinuje. Zaměřuje se přitom pouze na žáky se zdravotním postižením a ostatní skupiny žáků se SVP.

Vhodně je zařazena kapitola 3 představující formy vzdělávání žáků a studentů se zdravotním postižením. Opět i zde autorka nezmiňuje souvislosti předkládaných tezí s vlastním výzkumným šetřením a hlouběji se nevěnuje přechodovým obdobím, tolik důležitým pro plánování další vzdělávací i celkově životní dráhy člověka s postižením. Bývalo by bylo dobré do kapitol teoretických východisek zařadit i kapitolu přímo cílenou na roli školy při plánování budoucnosti těchto žáků či studentů, jejich spolupráci s rodiči a dalšími zařízeními a organizacemi.

Autorka vhodně zařadila kapitolu 4, jejímž cílem bylo shrnout teoretická východiska. Obsah této kapitol se však bohužel zúžil pouze na zobecnění tezí uvedených v kapitolách výše. Kapitola postrádá zhodnocení teoretických východisek z pohledu realizovaného výzkumného šetření. Až do této kapitoly nemá čtenář ponětí o výzkumném cíli práce.

Výzkumný cíl (viz výše) byl členěn a problematika zkoumána z pohledu škol a z pohledu žáků. Z popisu výzkumného souboru není dostatečně jasné, jakým způsobem byl vzorek tvořen. Autorku proto prosím o objasnění. V práci bylo využito výzkumné metody rozhovoru, pozorování a byly zpracovány kazuistiky vybraných žáků. Autorka použití výzkumných metod vhodně doložila přílohami, které uvádí na konci práce. V popisu metodologie postrádám zmínění etických souvislostí, mj. pak ošetření citlivosti dat. Autorku prosím i objasnění i této otázky.

V práci jsou popsány způsoby analýzy dat, přičemž bylo použito otevřeného kódování. Poněkud zmatečně však do této kapitoly autorka zahrnuje i pasáže věnované interpretaci dat vzešlých z kódování. Tuto část by bylo lepší zařadit do kapitoly Výsledky. V interpretaci výsledků autorka prokázala porozumění metodě otevřeného kódování a tuto pasáž (kap. 5.8) považuji za velmi zdařilou. V kapitole Výsledky se pak autorka věnuje spíše Shrnutí výsledků než výsledkům samotným. V neposlední řadě autorka předkládá kazuistiky dvou vybraných žáků s postižením. Kazuistiky jsou zpracovány precizně, nicméně poněkud postrádám vazbu na hlavní výzkumný cíl. Autorka se v této části uchyluje k hovorovému a pro práci odborného stylu poněkud nevhodnému jazyku. Bývalo by bylo lepší držet se stanoveného cíle a pozornost zaměřit plánování budoucnosti, spolupráci se školou, vztahům žáka s postižením i rodičů s učiteli, případně s ostatními žáky. Kapitola autorkou nazvaná „Shrnutí výsledků“ představuje spíše zobecňující závěr než shrnutí výsledků. Kapitola autorkou nazvaná „Závěr“ rekapituluje strukturu práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

V práci je patrně základní členění na část teoretickou a část praktickou. Připomínky mám k formální podobě práce. Autorka se v práci přiklání k tzv. Harvardskému citačnímu stylu. V práci se však místy objevují nesprávně uvedené zápisy bibliografických citací, nesprávně uváděné odkazy na internetové zdroje (např. portál „Klíč ke vzdělávání“, Dokument o podpůrných opatřeních), místy se objevují i nesprávně uvedené odkazy přímo v textu (uvedení iniciály autora jména, uvádění čísla stran u parafrází, atp.). Na stranách 4, 6, 7 autorka uvádí odkaz na Faktus, 2016?!, v seznamu bibliografických citací však tato chybí. Kvalitu práce bohužel snížily překlepy, pravopisné chyby i formulační prohřešky (např. str. 19 „osoby, na kterých se výzkum provádí ..., aj.). U zařazení Obsahu by bylo lepší zvolit jiné formátování tak, aby se Obsah vešel na 1 stranu A4.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Přes četné připomínky a komentáře shledávám práci za přijatelnou k obhajobě. Zvolené téma považuji za vysoce aktuální a pro studium pedagogiky za relevantní. Práce však bohužel postrádá hlubší vhled do epistemologických východisek a jen okrajově je nastíněn teoretický přehled v problematice. Autorka provedla kompilaci odborných zdrojů, bohužel však bez vlastního přispění, respektive kritické analýzy použitých zdrojů.

Navrhuji předběžné hodnocení

VELMI DOBŘE – DOBŘE (podle dle obhajoby)

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY

- Z popisu výzkumného souboru není dostatečně jasné, jakým způsobem byl vzorek tvořen. Autorku proto prosím o objasnění.
- V popisu metodologie postrádám zmínění etických souvislostí, mj. pak ošetření citlivosti dat. Autorku prosím o objasnění i této otázky.

V Plzni dne: 24. 8. 2016

Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.